

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	24 februari 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-1069	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822ADC6E	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	16 juni 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart leefgebied 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Schalkwijker Buitenwaard in Schalkwijk

Op 16 juni 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door namens K3Delta B.V., voor de locatie Schalkwijker Buitenwaard in Schalkwijk (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-1069.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren, beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de poelkikker.

voor de periode van de datum van dit besluit tot en met 1 oktober 2027

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op ontwikkeling van riviernatuur door kleiwinning, op hoofdlijnen bestaande uit maaiveldverlaging en de aanleg van een nevengeul in de Schalkwijker Buitenwaard. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 van de wet voor wat betreft de poelkikker (*Rana lessonae*) voor de periode van de datum van dit besluit tot en met 1 oktober 2027.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 20 oktober 2021 en 21 januari 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De poelkikker is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de poelkikker in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) **Afweging van andere bevredigende oplossingen**

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

"Locatie

Het project is in principe locatie gebonden. Deze locatie biedt de mogelijkheden voor verbetering van de natuurkwaliteit en het verbeteren van een natuurlijker riviersysteem. Er zijn ongetwijfeld meerdere locaties in het uiterwaardengebied die zich hiervoor lenen, echter, ook daar komen beschermde soorten voor zoals de poelkikker. En mogelijk nog meer beschermde soorten in hogere dichtheden. De keuze voor een andere locatie leidt er niet toe overtreding van verbodsbepalingen in het geheel kan worden voorkomen. Bovendien heeft de natuur (waaronder de poelkikker) er baat bij dat deze locatie wordt heringericht.

Uitvoering

Het niet uitvoeren van de voorgenomen ontwikkeling leidt ook niet tot de gewenste natuurontwikkeling, waarvan de poelkikker zelf ook profiteert. Het versterken van de natuurkwaliteit in de uiterwaarden leidt er tenslotte ook toe dat er mogelijkheden ontstaan voor grotere populaties en verbindingen tussen verschillende deelpopulaties in en langs de uiterwaarden. Door tijdens de uitvoering rekening te houden met de aanwezigheid van de poelkikker (mitigatie hoofdstuk 4) en door de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren, blijft de huidige aanwezige populatie poelkikkers behouden."

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) **Belangenafweging**

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de poelkikker heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats" en op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten" In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

"In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats":

"Het project draagt bij aan de ontwikkeling van riviernatuur conform de ambities, zoals deze zijn geformuleerd in landelijke en provinciale natuurbeleid (Nationaal Natuurnetwerk). Gezien de voorgenomen werkzaamheden slechts tijdelijke negatieve effecten betreffen op een kleine poelkikker populatie en gelet op het feit dat de eindsituatie een aanzienlijke verbetering betreft voor de lokale flora en fauna (inclusief poelkikker) kan in dit geval ontheffing aangevraagd worden in het belang van bescherming flora en fauna."

"In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten":

"Daarnaast wordt tevens een bijdrage geleverd aan de hoogwaterveiligheid in het gebied. Met de herinrichting wordt namelijk een verruiming van de afvoercapaciteit van de Lek bij maatgevend hoogwater gerealiseerd."

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

poelkikker

De poelkikker is aangetroffen binnen het plangebied. Er is kooractiviteit vastgesteld in de begroeiing van de grote plas aan de oostzijde van het plangebied en in de westelijke helft van de watergang die zich in het midden van het plangebied bevindt. Beide locaties zijn aangewezen als voortplantingswater, voor naar schatting enkele tientallen individuen. Het bosje rondom de plas en, ten oosten, het grasland met ruigte en braamstruweel is aangewezen als landhabitat voor de poelkikker. De rest van het gebied lijkt minder geschikt als landhabitat, maar kan wel door poelkikkers gebruikt worden voor migratie. Een kaart met de locatie van de aangetroffen poelkikkers is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Poelkikker

U geeft hierover het volgende aan:

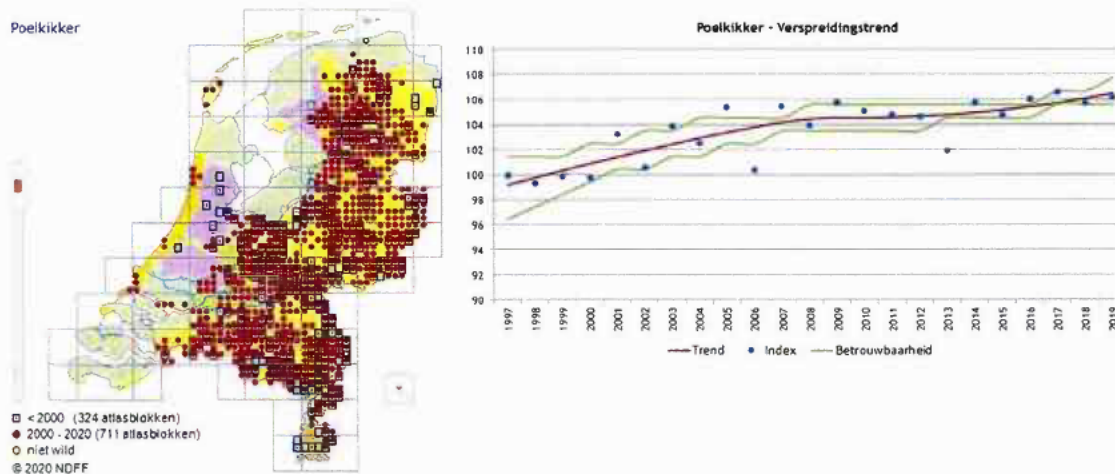
“Landelijk

De staat van instandhouding is door het Compendium voor de Leefomgeving vastgesteld op ‘matig ongunstig’. De ontwikkelingen in de aantallen en in de verspreiding is lastig weer te geven omdat poelkikker moeilijk te onderscheiden is van de andere twee soorten (algemene) groene kikkers. De verspreiding in trendontwikkeling is weergegeven in figuur 3.2. De poelkikker komt vooral op de pleistocene zandgronden in de oostelijke en zuidelijke helft van het land voor. Daarnaast komt hij ook voor op laag-dynamische plaatsen in het rivierengebied en in agrarische kleipolders. De poelkikker heeft de heeft in de Rode Lijst de status Thans niet bedreigd.

Regionaal

In de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn de verspreidingsgegevens opgezocht van de poelkikker in de omgeving van de afgelopen 3 jaren (2018-2021), deze zijn weergegeven in figuur 3.3. Hieruit blijkt dat de soort verspreid voorkomt langs de uiterwaarden van de Lek. Het beeld dat figuur 3.3 presenteert is enigszins vertekend door een waarnemerseffect. Ten westen van het plangebied bevindt zich een concentratie aan waarnemingen in de Steenwaard (gemeente Houten). Dit gebied wordt frequent bezocht door veel waarnemers, dit in contrast met andere delen van de uiterwaarden aan de noordzijde van de Lek, waar de percelen in de meeste gevallen ook niet vrij toegankelijk zijn voor publiek. Mogelijk komt de poelkikker verspreider voor dan afbeelding 3.3 doet indiceren. Zo zijn er binnen het plangebied zelf ook geen waarnemingen van de poelkikker bekend in de NDFF, terwijl deze wel is aangetroffen tijdens het nader onderzoek. De regionale staat van instandhouding is vermoedelijk gunstig.

In 2016 is door Bureau Viridis in opdracht van de Provincie Utrecht een kartering uitgevoerd naar het voorkomen van diverse flora- en faunasoorten in met name het binnendijkse gebied tussen Wijk bij Duurstede, Houten en Tull aan 't Waal, waaronder ook de poelkikker. Uit de bevindingen die in een rapportage zijn verwoord, blijkt ook het ruimer voorkomen van de poelkikker dan de NDFF weergeeft, met name ten westen van de Schalkwijker Buitenwaard.”

Figuur 3.2: Landelijke verspreiding en trend poelkikker (bron: Ravon.nl)

Figuur 3.3: Regionaal voorkomen poelkikker (groene stippen) ten opzichte van het plangebied (rood omkaderd) op basis van de beschikbare data in de NDFF (gegevens 2018-2021).

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden zal het functionele leefgebied van de poelkikker tijdelijk worden aangetast. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de poelkikker in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Houten

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan van 19 oktober 2021 (zie bijlage 4) moeten worden opgevolgd.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

Na afloop van de werkzaamheden

11. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

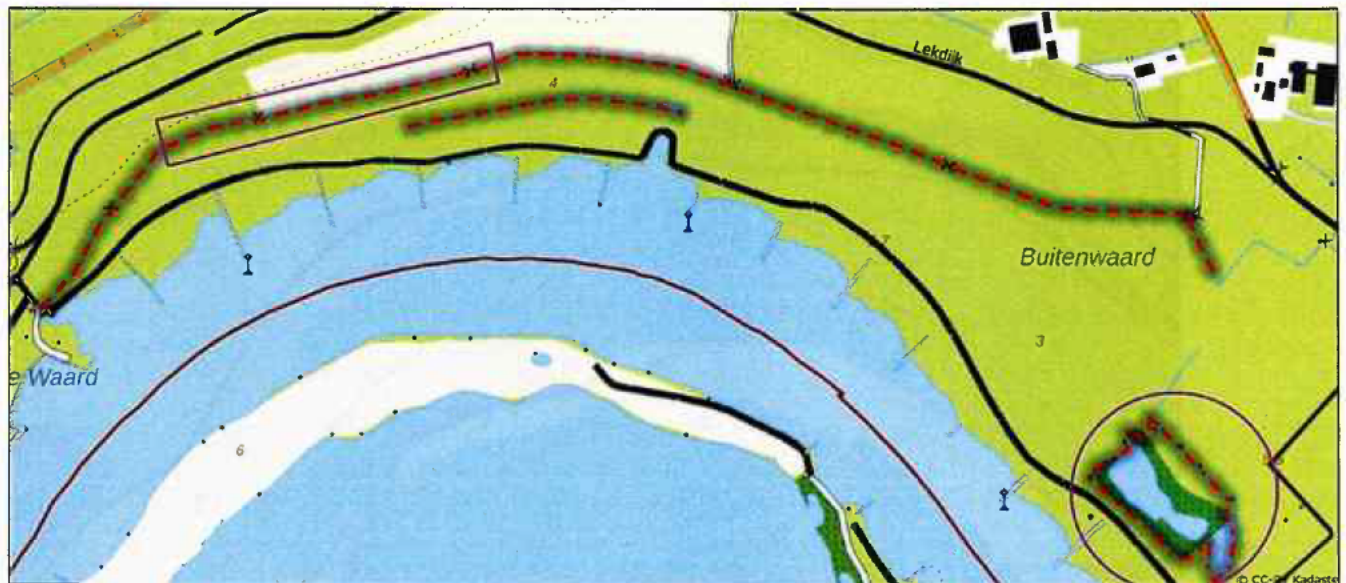
(bron: "Activiteitenplan Schalkwijker Buitenwaard" van 19 oktober 2021)

Figuur 2.1: Ligging onderzochte watergangen aangeduid met rode stippellijnen. Het betreft in totaal drie watergangen, een langgerekte over het noordelijke deel van de uiterwaard, een korte in het centrale deel en rondom het bosje.

Bijlage 3: Kaart leefgebied

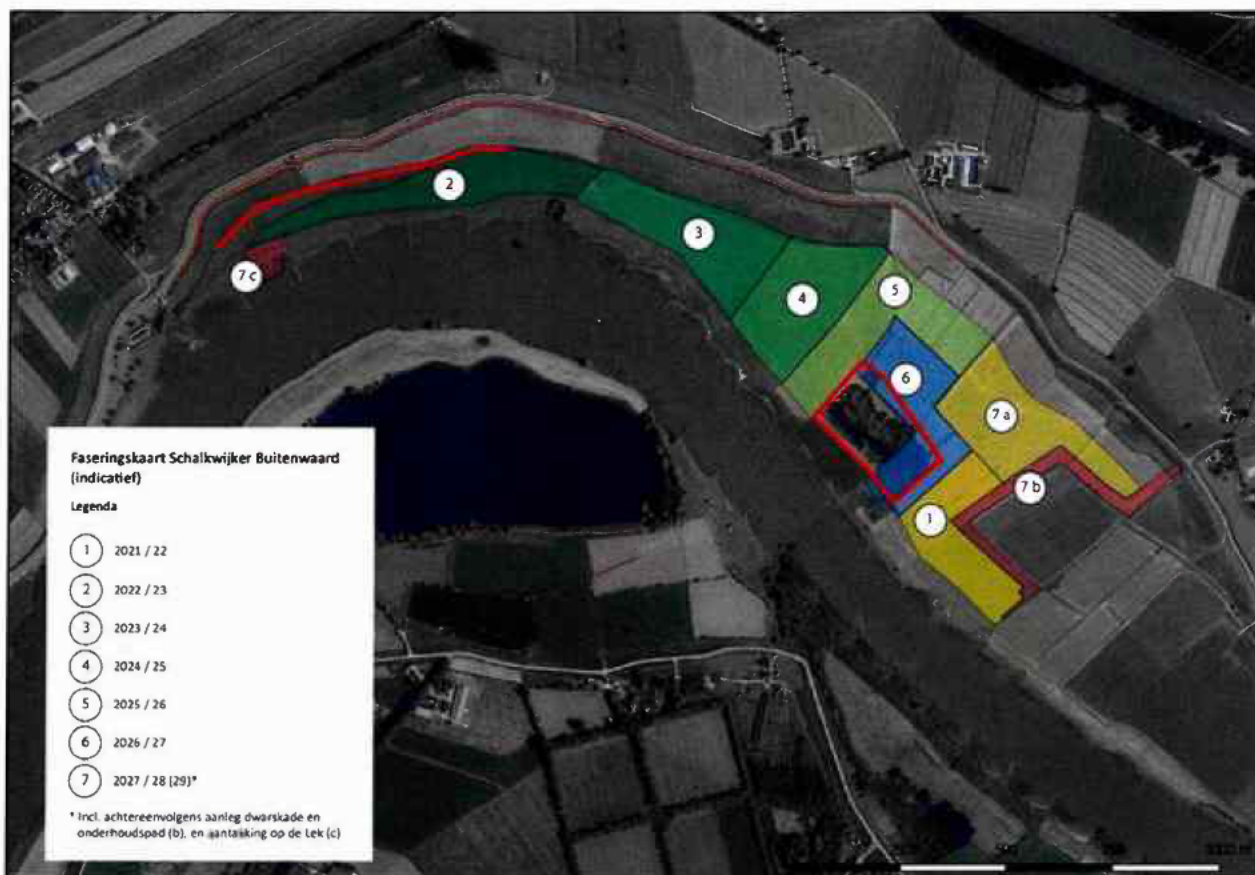
(bron: "Activiteitenplan Schalkwijker Buitenwaard" van 19 oktober 2021)

Figuur 2.2: Ligging onderzochte watergangen met in het paars aangeduid waar poelkickers zijn waargenomen. De langgerekte watergang ter hoogte van de paarse rechthoek en de watergangen rondom het bosje aangeduid met paarse cirkel.

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

(bron: "Activiteitenplan Schalkwijker Buitenwaard" van 21 januari 2020)

Figuur 3.1: Ligging belangrijkste leefgebied Poelkikker (rode lijnen) ten opzichte van de fasering.

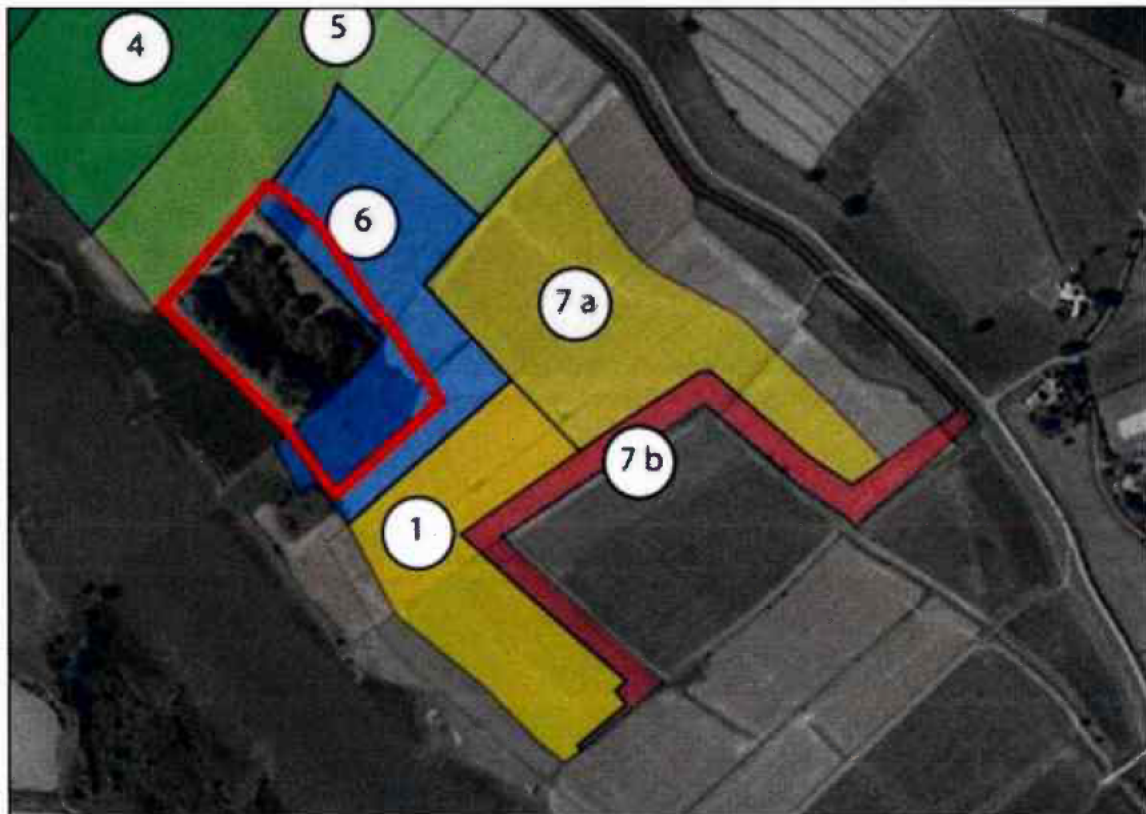
4 MAATREGELEN

Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat de planontwikkeling de staat van instandhouding van de lokale populatie negatief beïnvloed. Door het uitvoeren van maatregelen worden de negatieve effecten van de planontwikkeling tenietgedaan. De te nemen maatregelen zijn conform het kennisdocument van de poelkikker (BIJ12, 2017).

Deze maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van poelkikker. Bovendien worden de maatregelen na verlening van de ontheffing verwoord en nader concreet gemaakt binnen de kaders van de verleende ontheffing en in een ecologisch werkprotocol.

4.1.1 UITVOERING FASE 1 (NAAR VERWACHTING 2022)

Fase 1 bevindt zich buiten de meest belangrijke gebieden van de poelkikker. Desalniettemin is het goed mogelijk dat poelkikkers kunnen worden aangetroffen op het moment dat zij migreren tussen voortplantingswater en landhabitat en vice versa. Figuur 4.1 laat de ligging weer van fase 1 ten opzichte van het leefgebied van de poelkikker.

Figuur 4.1: Ligging fase 1 ten opzichte van het voortplantingswater (rode lijn).

1. Ongeschikt maken graspercelen

In principe bieden de graspercelen weinig mogelijkheden voor de poelkikker om er te schuilen. Toch dienen de percelen vooraf ongeschikt gemaakt te worden door de grasvegetatie weg te maaien, dit 1-2 dagen voor de start van de werkzaamheden op het grasperceel. Eventueel aanwezige dieren krijgen zo de gelegenheid zich te verplaatsen tot buiten het perceel. Tijdens het maaien dient de maaibalk op minimaal 5 cm hoogte vanaf de grond te worden ingesteld, zodat over eventueel aanwezige dieren wordt heen gemaaid.

2. Tactische plaatsing opslag depots/materieel

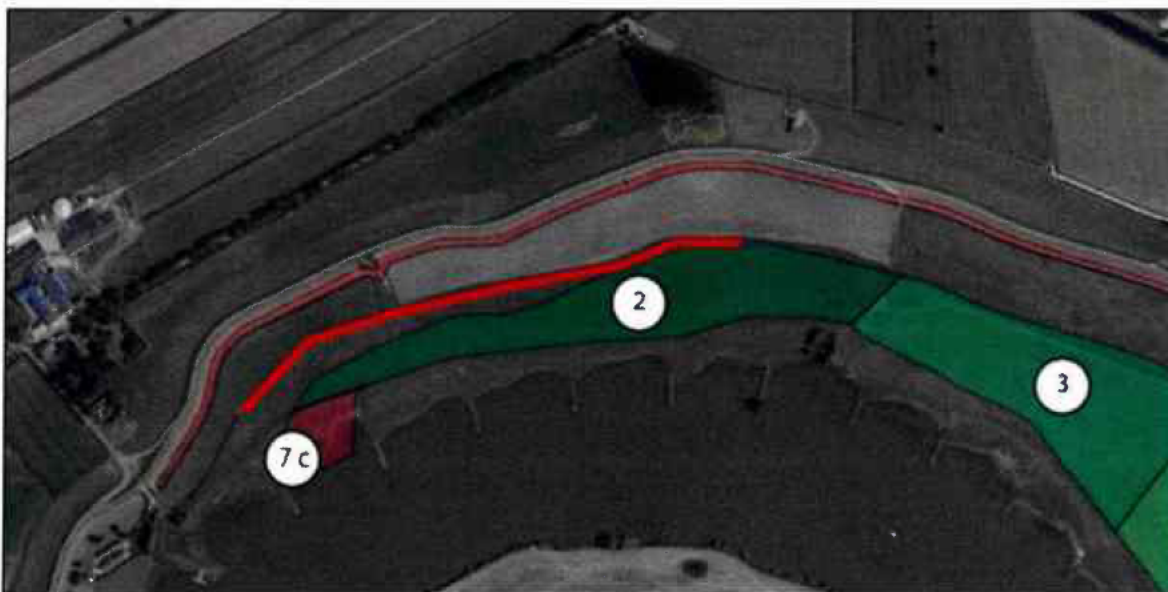
Poelkikkers maken van nature gebruik van houtblokken en stenen om onder te schuilen. Gronddepots en opslagplekken van materieel kunnen hiertoe ook worden gebruikt, zeker als ze direct naast het voortplantingswater worden geplaatst. De uitvoering is op dit detailniveau nog niet uitgewerkt. Om deze reden dient de uitvoerende partij in samenspraak met een ecoloog te bekijken welke locatie zich het beste lenen voor opslag, met het oog daarop dat de kans dat zich amfibieën daaronder schuilen het kleinst is. Deze keuze hiervan dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

3. Vast gebruik rijroutes

Ten behoeve van het grondverzet dient gebruik gemaakt te worden van vaste rijroutes, dit om de kans te verkleinen dat dieren worden platgereden. Ook de rijroutes worden vooraf besproken met een ecoloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

4.1.2 UITVOERING FASE 2 (NAAR VERWACHTING 2022 EN 2023)

Fase 2 bevindt zich aan de westzijde van het plangebied. De begrenzing aan de uiterste westzijde van fase 2 bevindt zich op grotere afstand ten opzichte van het voortplantingswater. Meer naar het oosten toe, wordt de afstand naar het voortplantingswater toe kleiner totdat het ermee overlapt. Figuur 4.2 geeft dit weer.

Figuur 4.2: Ligging fase 2 ten opzichte van het voortplantingswater (rode lijn).

Op de grens van fase 2 en 3 bevindt zich vanaf de dijk een pad in de richting de lager gelegen uiterwaard. Dit pad wordt benut door de perceelseigenaren in de huidige situatie. Dit pad zal ook worden gebruikt tijdens de uitvoering als transportroute van het materieel naar deelgebied fase 2. De sloot (huidig voortplantingswater wordt gedempt).

1. Rekening houden met meest kwetsbare periode voortplantingswater

Werkzaamheden aan het voortplantingswater worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode, ofwel buiten de periode maart t/m september.

Dit geldt ook voor de centraal gelegen sloot die zich grotendeels bevindt binnen de begrenzing van fase 2. Hier zijn gedurende het onderzoek weliswaar geen poelkikkers aangetroffen, maar tijdens natte periode kan een individu zich toch mogelijk tijdelijk ophouden in het water. Deze delen van de watergang worden opgenomen in de toekomstige (aan te leggen) nevengeul.

2. Werkrichting dempen sloot

Het dempen van de sloot vindt plaats in één richting, zodat eventueel aanwezige dieren één kant worden opgedreven en eenvoudig weggevangen en verplaatst kunnen worden door een ecooloog. In het geval van aanwezigheid van dieren verplaatst de ecooloog deze naar aangrenzend geschikt habitat.

3. Ongeschikt maken grasperceel

In principe biedt het grasperceel weinig mogelijkheden voor de poelkikker om er te schuilen. Toch dient het perceel vooraf ongeschikt gemaakt te worden door de grasvegetatie weg te maaien, dit 1-2 dagen voor de start van de werkzaamheden op het grasperceel. Eventueel aanwezige dieren krijgen zo de gelegenheid zich te verplaatsen tot buiten het perceel. Tijdens het maaien dient de maaibalk op minimaal 5 cm hoogte vanaf de grond te worden ingesteld, zodat over eventueel aanwezige dieren wordt heen gemaaid.

4. Tactische plaatsing opslag depots/materieel

Poelkikkers maken van nature gebruik van houtblokken en stenen om onder te schuilen. Gronddepots en opslagplekken van materieel kunnen hiertoe ook worden gebruikt, zeker als ze direct naast het voortplantingswater worden geplaatst. De uitvoering is op dit detailniveau nog niet uitgewerkt. Om deze reden dient de uitvoerende partij in samenspraak met een ecooloog te bekijken welke locatie zich het beste lenen voor opslag, met het oog daarop dat de kans dat zich amfibieën daaronder schuilen het kleinst is. Deze keuze hiervan dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

5. Vast gebruik rijroutes

Ten behoeve van het grondverzet dient gebruik gemaakt te worden van vaste rijroutes, dit om de kans te verkleinen dat dieren worden platgereden. Ook de rijroutes worden vooraf besproken met een ecooloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

4.1.3 UITVOERING FASE 3 EN 4 (NAAR VERWACHTING 2023 EN 2025)

Fase 3 en 4 bevinden zich tussen de belangrijkste leefgebieden in van de poelkikker en bieden zelf geen essentiële functies binnen het leefgebied van de poelkikker. Desalniettemin is het goed mogelijk dat poelkikkers kunnen worden aangetroffen op het moment dat zij migreren tussen voortplantingswater en landhabitat en vice versa. Figuur 4.3 geeft de ligging weer van fase 3 en 4 ten opzichte van het leefgebied van de poelkikker.

Figuur 4.3: Ligging fase 3 en 4 ten opzichte van het voortplantingswater (rode lijn).

1. Ongeschikt maken graspercelen

In principe biedt de graspercelen weinig mogelijkheden voor de poelkikker om er te schuilen. Toch dienen de percelen vooraf ongeschikt gemaakt te worden door de grasvegetatie weg te maaien, dit 1-2 dagen voor de start van de werkzaamheden op het grasperceel. Eventueel aanwezige dieren krijgen zo de gelegenheid zich te verplaatsen tot buiten het perceel. Tijdens het maaien dient de maaibalk op minimaal 5 cm hoogte vanaf de grond te worden ingesteld, zodat over eventueel aanwezige dieren wordt heen gemaaid.

2. Tactische plaatsing opslag depots/materieel

Poelkikkers maken van nature gebruik van houtblokken en stenen om onder te schuilen. Gronddepots en opslagplekken van materieel kunnen hiertoe ook worden gebruikt, zeker als ze direct naast het voortplantingswater worden geplaatst. De uitvoering is op dit detailniveau nog niet uitgewerkt. Om deze reden dient de uitvoerende partij in samenspraak met

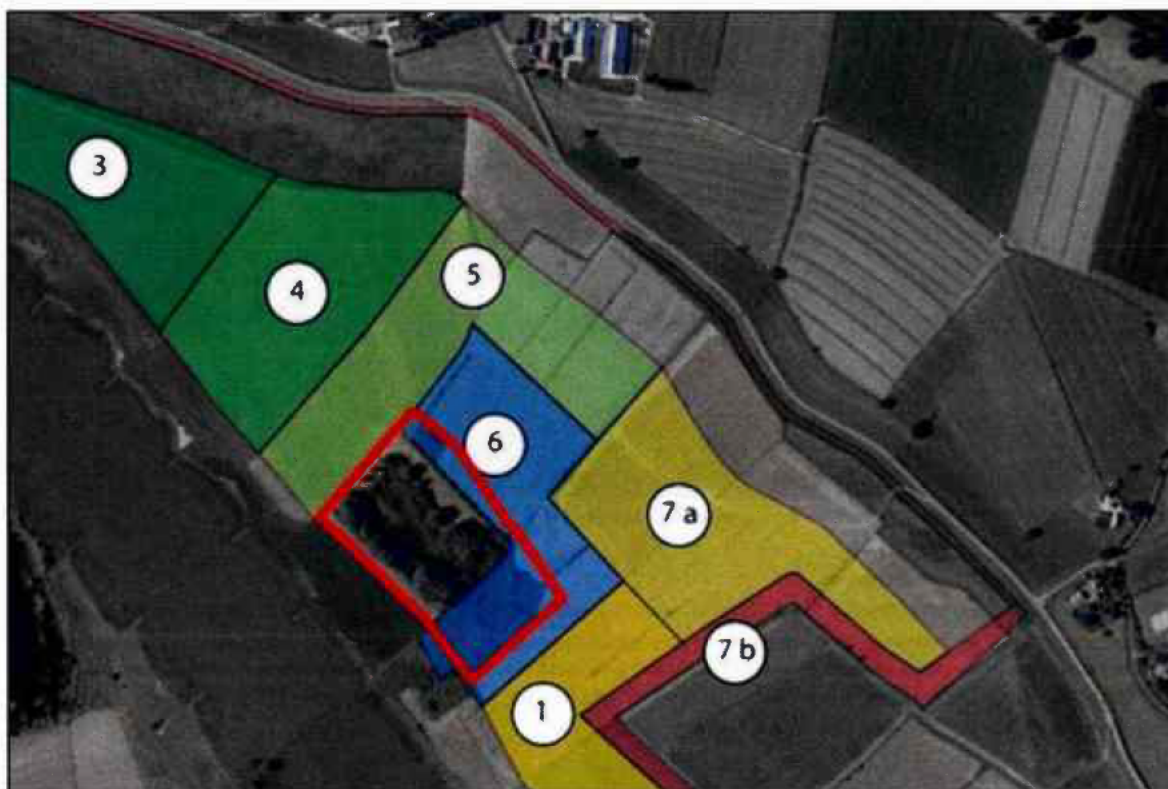
een ecooloog te bekijken welke locatie zich het beste lenen voor opslag, met het oog daarop dat de kans dat zich amfibieën daaronder schuilen het kleinst is. Deze keuze hiervan dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

3. Vast gebruik rijroutes

Ten behoeve van het grondverzet dient gebruik gemaakt te worden van vaste rijroutes, dit om de kans te verkleinen dat dieren worden platgereden. Ook de rijroutes worden vooraf besproken met een ecooloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

4.1.4 UITVOERING FASE 5 EN 6 (NAAR VERWACHTING 2025 EN 2027)

Fase 5 en 6 bevinden zich rondom het bosje, met daaromheen een slotenstelsel dat het voortplantingswater vormt van de poelkikker. Fase 6 overlapt daarnaast ook een belangrijk deel van het landhabitat van de poelkikker. Figuur 4.4 geeft dit weer.

Figuur 4.4: Ligging fase 5 en 6 ten opzichte van het voortplantingswater (rode lijn).

1. Ongeschikt maken graspercelen

In principe bieden de graspercelen weinig mogelijkheden voor de poelkikker om er te schuilen. Toch dienen de percelen vooraf ongeschikt gemaakt te worden door de grasvegetatie weg te maaien, dit 1-2 dagen voor de start van de werkzaamheden op het grasperceel. Eventueel aanwezige dieren krijgen zo de gelegenheid zich te verplaatsen tot buiten het perceel. Tijdens het maaien dient de maaibalk op minimaal 5 cm hoogte vanaf de grond te worden ingesteld, zodat over eventueel aanwezige dieren wordt heen gemaaid.

2. Ongeschikt maken landhabitat oostzijde bosje

Het ongeschikt maken van het landhabitat dient te gebeuren buiten de meest kwetsbare periode van de poelkikker, namelijk buiten de periode november t/m maart. Geschikte elementen om onder te schuilen dienen tenminste voor 10% behouden te blijven en deels elders te worden gecompenseerd. Dit door het vrijgekomen takmateriaal te verwerken in een takkenril waaronder de dieren kunnen schuilen en overwinteren. In samenspraak met een ecooloog dient een geschikte locatie te worden uitgezocht voor het plaatsen van een takkenril. Dit dient tevens vastgelegd te worden in het ecologische werkprotocol.

3. Rekening houden met meest kwetsbare periode voortplantingswater

Werkzaamheden aan het voortplantingswater worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode, ofwel buiten de periode maart t/m september.

Dit geldt ook voor de centraal gelegen sloot die zich grotendeels bevindt binnen de begrenzing van fase 1. Hier zijn gedurende het onderzoek weliswaar geen poelkikkers aangetroffen, tijdens natte periode kan een individu zich toch mogelijk tijdelijk ophouden in het water.

4. Tactische plaatsing opslag depots/materieel

Poelkikkers maken van nature gebruik van houtblokken en stenen om onder te schuilen. Gronddepots en opslagplekken van materieel kunnen hiertoe ook worden gebruikt, zeker als ze direct naast het voortplantingswater worden geplaatst. De uitvoering is op dit detailniveau nog niet uitgewerkt. Om deze reden dient de uitvoerende partij in samenspraak met een ecooloog te bekijken welke locatie zich het beste lenen voor opslag, met het oog daarop dat de kans dat zich amfibieën daaronder schuilen het kleinst is. Deze keuze hiervan dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

5. Vast gebruik rijroutes

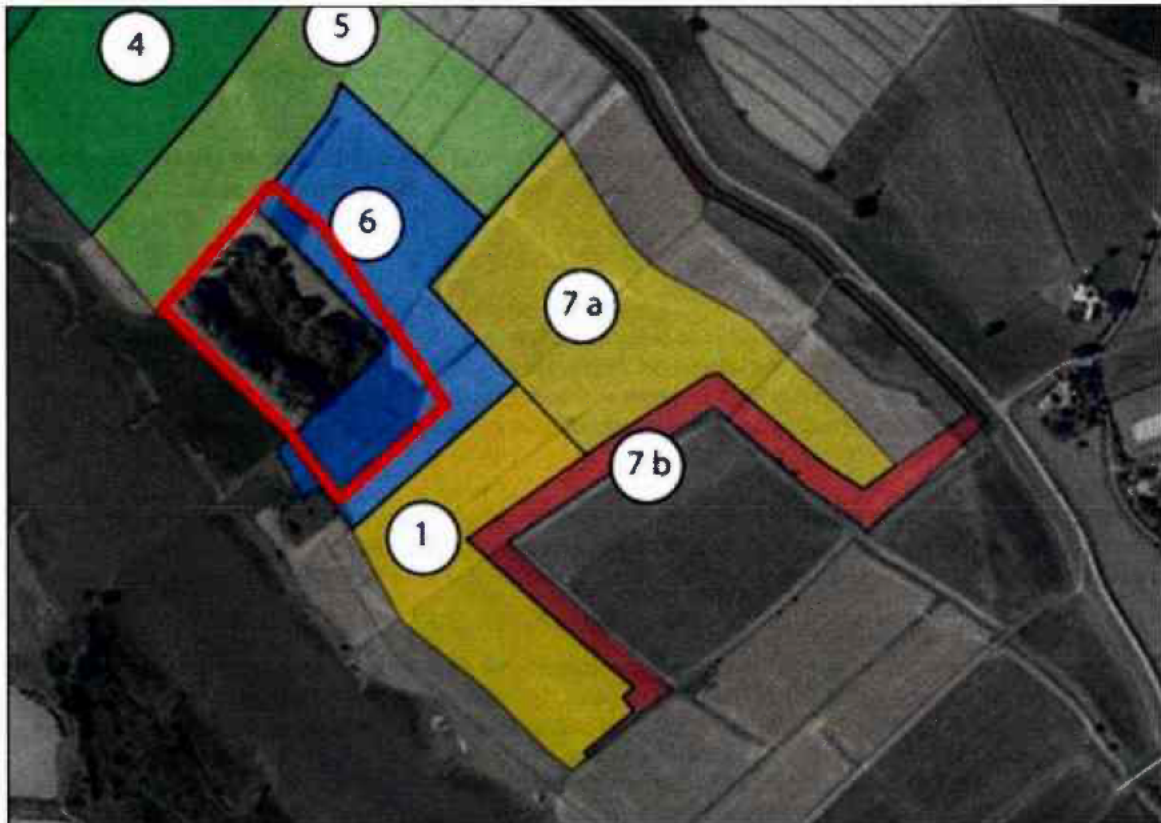
Ten behoeve van het grondverzet dient gebruik gemaakt te worden van vaste rijroutes, dit om de kans te verkleinen dat dieren worden platgereden. Ook de rijroutes worden vooraf besproken met een ecooloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

6. Actualisatie voorkomen van buizerd in bosje

Minimaal een jaar voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient in kaart te worden gebracht waar het broedgeval van de buizerd zich exact bevindt in het bosje. Ten aanzien van de buizerd dienen de versturende werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen van deze soort binnen een straal van 100 meter ten opzichte van de nestplek. In het geval dat werkzaamheden plaatsvinden binnen deze afstand en binnen het broedseizoen, dient in overleg met een ecooloog afstemming plaats te vinden of deze werkzaamheden versturend zijn en hoe hier rekening mee gehouden kan worden. Op deze manier wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen. Mocht blijken dat een overtreding niet te voorkomen is, dan wordt op een later moment alsnog een separate ontheffing aangevraagd ten aanzien van de buizerd.

4.1.5 UITVOERING FASE 7 A EN B (NAAR VERWACHTING 2027 EN 2028)

Fase 7a en b bevinden zich buiten de meest belangrijke gebieden van de poelkikker. Desalniettemin is het goed mogelijk dat poelkikkers kunnen worden aangetroffen op het moment dat zij migreren tussen voortplantingswater en landhabitat en vice versa. Figuur 4.5 laat de ligging weer van fase 7a en b ten opzichte van het leefgebied van de poelkikker.

Figuur 4.5: Ligging fase 7a en b ten opzichte van het voortplantingswater (rode lijn).

4. Beoordelen noodzaak actualisatie ontheffing

Een ontheffing kan maximaal worden verleend voor een periode van 5 jaar. Dit betekent dat de ontheffingsperiode mogelijk verloopt tijdens de uitvoering van fase 6 en 7. Om deze reden is het voorafgaand aan de start van deze fases nodig om te beoordelen of de ontheffing verlengt moet worden middels een nieuwe aanvraag. Tevens dienen dan de verspreidingsgegevens met betrekking tot het voorkomen van de poelkikker en eventueel andere beschermde soorten geactualiseerd te worden.

5. Ongeschikt maken graspercelen

In principe bieden de graspercelen weinig mogelijkheden voor de poelkikker om er te schuilen. Toch dienen de percelen vooraf ongeschikt gemaakt te worden door de grasvegetatie weg te maaien, dit 1-2 dagen voor de start van de werkzaamheden op het grasperceel. Eventueel aanwezige dieren krijgen zo de gelegenheid zich te verplaatsen tot buiten

het perceel. Tijdens het maaien dient de maaibalk op minimaal 5 cm hoogte vanaf de grond te worden ingesteld, zodat over eventueel aanwezige dieren wordt heen gemaaid.

6. *Tactische plaatsing opslag depots/materieel*

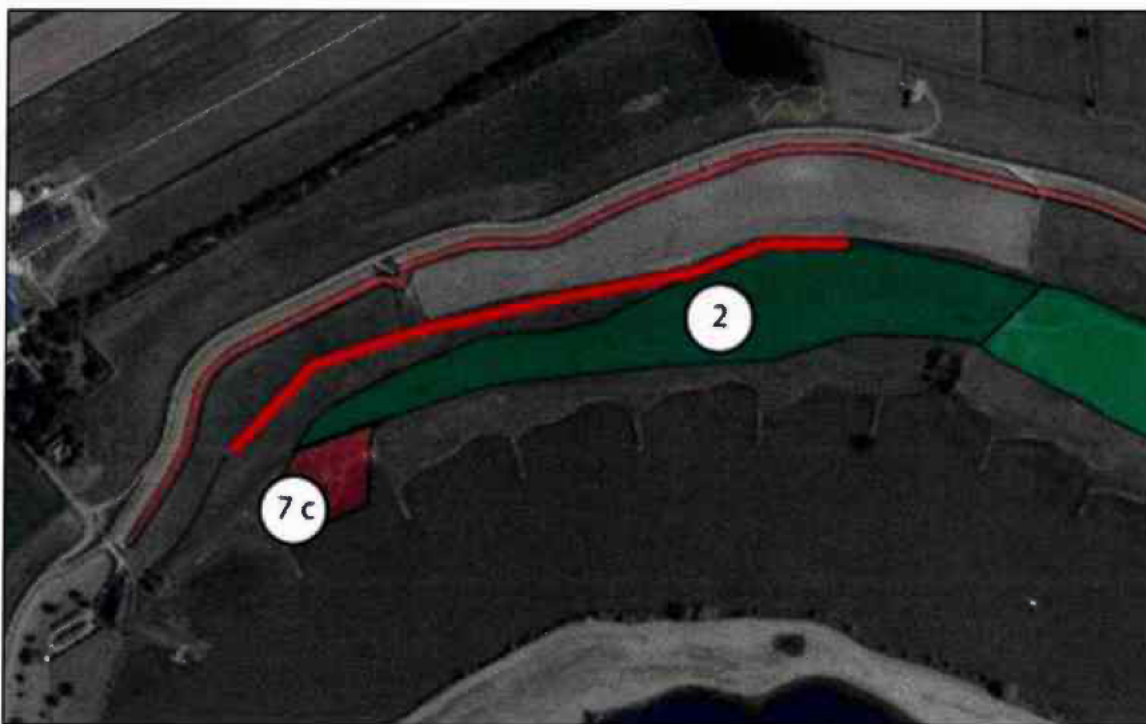
Poelkikkers maken van nature gebruik van houtblokken en stenen om onder te schuilen. Gronddepots en opslagplekken van materieel kunnen hiertoe ook worden gebruikt, zeker als ze direct naast het voortplantingswater worden geplaatst. De uitvoering is op dit detailniveau nog niet uitgewerkt. Om deze reden dient de uitvoerende partij in samenspraak met een ecoloog te bekijken welke locatie zich het beste lenen voor opslag, met het oog daarop dat de kans dat zich amfibieën daaronder schuilen het kleinst is. Deze keuze hiervan dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

7. *Vast gebruik rijroutes*

Ten behoeve van het grondverzet dient gebruik gemaakt te worden van vaste rijroutes, dit om de kans te verkleinen dat dieren worden platgereden. Ook de rijroutes worden vooraf besproken met een ecoloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

4.1.6 *UITVOERING FASE 7 C (2028 OF 2029)*

Een deel van fase 7 bevindt zich in het westelijke deel van het plangebied. Bij afronding van de terreininrichting wordt dit stuk open gelegd, zodat het rivierwater het plangebied in kan stromen. Figuur 4.6 geeft een impressie de ligging van fase 7c.

Figuur 4.6: Ligging fase 7c ten opzichte van voortplantingswater (rode lijn).

1. Rekening houden met meest kwetsbare periode soorten

Tijdens de uitvoering van alle fases, is het goed mogelijk dat zich in de tussen tijd in het gereed gemaakte deel soorten vestigen. Denk hierbij aan broedvogels van pionierssituaties als kleine plevier, maar mogelijk ook poelkikker in het geval in de afgegraven stukken al natte laagtes ontstaan met wat vegetatieontwikkeling. In het geval dit gedeelte van fase 7 gerealiseerd wordt, zal rivierwater de geul instromen. Tijdens het voortplantingsseizoen kan dit leiden tot een negatief effect en overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming. Om deze reden dient het inlaten van rivierwater te geschieden in de periode september t/m februari. Voorafgaand (enkele dagen) moet door een ecooloog een controle uitgevoerd worden naar eventueel aanwezige beschermde soorten.

4.2 VRIJSTELLING EN ZORGPLICHT ANDERE SOORTEN

Vrijgestelde algemene soorten

De aanwezige vegetatie heeft mogelijk een functie voor algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt. Voor deze en andere diersoorten is te allen tijde de algemene zorgplicht (artikel 1.11) van toepassing. Dit betekent o.a. dat diersoorten niet verwond en gedood mogen worden en dat te allen tijde een vluchtroute voor aanwezige soorten beschikbaar moet zijn. Concrete aandachtspunten zijn de volgende:

- Geef dieren de gelegenheid te kunnen vluchten.

Rugstreeppad

Ten westen van het plangebied komt in de onder andere de Steenwaard de rugstreeppad voor. Rugstreeppadden kunnen snel nieuw ontstane geschikte leefgebieden koloniseren, ook al bevinden deze zich op grotere afstand. Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden ontstaat in de heringerichte gebiedsdelen een pionierssituatie, geschikt voor de rugstreeppad. Jaarlijks dient gemonitord te worden of rugstreeppadden zich vestigen binnen het plangebied in nieuw ontstane geschikte gebieden. In het geval van aanwezigheid van de rugstreeppad, wordt beoordeeld of er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hoewel het risico aanwezig is dat een separate ontheffing nodig kan zijn, is de werkvolgorde gunstig, vanaf fase 2 wordt gewerkt in west naar oostelijke richting. Geschikt gemaakte gebieden worden niet meer bewerkt, waardoor de dieren bij kolonisatie van deze gebieden met rust worden gelaten.

Broedseizoen vogels

Er dient extra gelet te worden op aanwezigheid van broedvogels. Broedende vogels (in gebruik zijnde broedlocaties/nesten) zijn beschermd en mogen derhalve niet verstoord worden (geen ontheffing mogelijk). Het broedseizoen is een globale periode (in ieder geval van maart t/m augustus), waarin de kans op broedgevallen aanwezig is. Omdat alle broedgevallen beschermd zijn, vallen ook broedgevallen buiten deze globale periode onder het verstoringsverbod.

Als werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, dient voorafgaand aan de werkzaamheden contact te worden opgenomen met een ecooloog. In overleg wordt bepaald waar zich de grootste risico's bevinden in het werk en hoe hier mee om te gaan. Een actie kan zijn om voorafgaand een broedvogelcontrole te laten uitvoeren. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en – zo ja – of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden. Het resultaat van deze controle kan gevolgen hebben voor de uitvoering en planning indien er broedsels worden aangetroffen.